

Reactie BK op Internetconsultatie Besluit Kinderopvangtoeslag 2022

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de conceptregeling Besluit Kinderopvangtoeslag 2022 voorgelegd ter internetconsultatie. De BK reageert daar als volgt op.

Aanpassing kinderopvangtoeslag

Per 1 januari 2022 wordt de koppeling gewerkte uren in de Buitenschoolse Opvang verruimd. Tot op heden is het zo dat ouders voor 70% van het aantal gewerkte uren van de minst werkende ouder aanspraak kunnen maken op kinderopvangtoeslag. Dat gaat net als in de dagopvang per 1 januari 2022 naar 140%. Het kabinet signaleert met name een belemmering bij ouders die in de avonden/weekenden werken wanneer zij slechts 70% van de gewerkte uren vergoed krijgen. Om deze reden is het kabinet voornemens de koppeling gewerkte uren ook voor de BSO op 140% te zetten.

De kosten voor deze maatregel zijn ongeveer €20 miljoen. De dekking van deze maatregel wordt gevonden in de verhoging van de eigen bijdrage van ouders met een toetsingsinkomen boven de € 25.710,- door het verlagen van de toeslagpercentages. Bij de zoektocht naar dekking, zo schrijft de minister, is ook gekeken naar het verlagen van de maximum uurtarieven. Daarbij is geconstateerd dat maximum uurprijzen niet verlaagd kunnen worden, want: “De maximum uurprijzen verschillen op dit moment echter al steeds meer van de daadwerkelijke uurprijs. Een verschil tussen de maximum uurprijs en de daadwerkelijke uurprijs zet de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang voor met name de lage inkomens onder druk [...]”.

De BK kan zich vinden in het verruimen van de koppeling gewerkte uren voor de BSO, het is goed dat ook ouders met jonge kinderen die op onregelmatige tijden werken (denk bijvoorbeeld aan veel cruciale beroepen in de zorg) ook gebruik kunnen maken van de kinderopvang en zich daarin niet gehinderd voelen door een beperkte toeslag. Tegelijkertijd wordt voor andere ouders de eigen bijdrage verhoogd in een periode die zich laat kenmerken door veel onzekerheid voor ouders en houders. Hiermee wordt kinderopvang over de linie duurder en komt de toegankelijkheid verder onder druk te staan. De vraag die BK dus zou willen stellen is: weegt het voordeel van de maatregel op tegen het nadeel? De minister geeft aan dat de inkomenseffecten klein zullen zijn. Is er voldoende onderzoek gedaan naar de effecten op eventuele vraaguitval bij de kinderopvang door het verlagen van de toeslagpercentages? En welke effecten worden er dan verwacht? De minister doet de aanname dat het gebruik van kinderopvang toeneemt door deze maatregel, maar is daarbij ook rekening gehouden met toenemende scheefgroei in tarieven en verlaging van de toeslagpercentages?

Gebruikelijke indexatie

De maximum uurprijzen zullen weer op de gebruikelijke wijze geïndexeerd worden. Een gewogen gemiddelde van de loonvoet bedrijven (80%) en consumentenprijsindex (20%) zal ten grondslag liggen aan deze indexatie, zoals gebruikelijk.

De BK vindt het een gemiste kans om de toegankelijkheid van de kinderopvang te bevorderen door alleen te indexeren en niet in te zetten op het terugdringen van een afnemende financiële toegankelijkheid van de kinderopvang. Inmiddels ligt 65% van de tarieven in de dagopvang boven het toeslagtarief en bij de BSO is dat zelfs 87%. Vooral in de laatste jaren is dit percentage explosief gegroeid als gevolg van IKK maatregelen. Uitgangspunt bij de invoering van de Wet Kinderopvang

was dat 80% van het opvangaanbod met het toeslagtarief bekostigd zou moeten kunnen worden, dat is voor Dagopvang en BSO nu respectievelijk 35% en 13%.¹

Conclusie

In combinatie met de constatering die de minister zelf al doet, namelijk dat een verschil tussen maximum uurprijs en daadwerkelijke uurprijs de financiële toegankelijkheid onder druk zet, vinden wij het zorgwekkend dat enerzijds de eigen bijdrage van ouders verhoogd wordt, maar anderzijds de maximum uurprijs alleen geïndexeerd, en dus niet substantieel verhoogd wordt. Dit heeft een dubbel inkomenseffect voor ouders, waarbij de toename van de eigen bijdrage vooral de midden- en hoge inkomens raakt, en het verder uiteenlopen van de maximum uurprijzen en de daadwerkelijke uurprijzen vooral de lage inkomens. De BK is daarom van mening dat het noodzakelijk is, zeker in moeilijke economische tijden na Corona, de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang niet nog verder onder druk te zetten.

Met vriendelijke groet,

Felix Rottenberg
Voorzitter Brancheorganisatie Kinderopvang

Emmeline Bijlsma
Directeur Brancheorganisatie Kinderopvang

¹ Buitenhok, E. (2019) *IKK Monitor 2019: raming en realisatie kosteneffecten verandering BKR kinderopvang*, Buitenhok Management & Consult.